

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminică
Pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Răspuns celor din delegație.

(Gh) In delegația ungurescă s'a auzit mai dăunăzi și chiar Sâmbătă iarăș vechea învinuire la adresa noastră: Aveți simpatii și dorinți ascunse ce merg spre România. Iar România caută la voi cu drag și cu simpatie și vă sprijinește lupta...

Am auzit de atâtea ori acuzele acestea, în atâtea forme și variante, încât credem că a sosit timpul de a le opune cea mai categorică și mai deschisă confirmare din partea noastră.

Ori de câte ori s'au ridicat aceste acuze s'au grăbit între noi românii mulți spre a protesta cu glasul ridicat de emoția indignării. De câte ori ni-s'a dat să auzim din gura cutăruia fruntaș de al nostru afirmarea hotărâtă a celui mai »sincer patriotism«.

Trebuie să mărturisim, că adesea aceste exagerate asigurări de patriotism ne-au făcut o impresie neplăcută. Prin excesul lor de zel ele păreau a tăgădui orice legătură cu frații noștri de un sânge din regatul liber și puteau să îngăduiască vrășmașilor noștri încheierea falsă că noi nu avem nici o simpatie și nici o comunitate cu partea cea mai mare și mai puternică din trunchiul neamului nostru.

Nu, nu le facem potrivnicilor noștri bucuria multelor asigurări de patriotism, când știm prea bine cu toții, că ei îl înțeleg altfel decât noi, când pentru ei cuvântul acesta înseamnă recunoașterea orbească a tu-

turor poftelor lor de cucerire, de îngenunchiare și stăpânirea celorlalte neamuri, când el cuprinde toate aspirațiile, toate dorințele și gândurile lor tănuite de desnaționalizarea și de contopirea noastră.

Patriotismul nostru ?

Cine se îndoiește de el, este dator să producă *dovezile*. Până la proba contrară nimeni nu are dreptul de a-l tăgădui. Acesta trebuie să fie răspunsul nostru la toate acuzele ce ni se fac. Afirmările prea dese și zorite ale patriotismului nostru ar putea produce tocmai ele impresia vinovăției.

Cine se scuză adesea se acuză.

Nu cu desvinovățiri, ci cu liniștea și sinceritatea ce o dă conștiința nevinovăției trebuie să răspundem acuzatorilor.

Dar răspunsul cel mai demn și cel mai sincer trebuie să fie o deplină și entuziastă mărturisire de credință pentru România.

Da, dle Thoroczkay și soții, ne dăm *vinovății*. Iubim România și România neoficială cel puțin, adică poporul românesc întreg ne iubește și urmărește cu interes, cu dragoste, cu milă și cu cea mai adâncă indignare și revoltă soarta noastră a românilor de aici. Căci suntem români și ei și noi. Avem aceeași limbă, același sânge, aceeași cultură, aceeași conștiință.

Ori câte sunt părțile în cari granițele ne despart și ne bucătătesc, ca individualitate etnică formăm un singur popor.

Avem aceeași fire, același caracter, aceeași *personalitate etnică și culturală* noi românii dela Nistru până la Tisa și din Carpați până la Dunăre și până în Pind. Formăm

un ce organic și principiul suprem al oricărui organism în lumea morală ca și în cea fizică este *unitatea*.

Unitatea etnică și culturală, ea este cea mai mare, și cea mai indestructibilă legătură care ne adună, ne asimilează și ne preface într'un singur corp, corpul marelui popor românesc.

Mai mult decât idealul unității politice de o valoare externă, ea strânge și ferecă popoarele și le întipărește aceeași pecetie, pecetia unitară a individualității specifice naționale.

Ea este mai puternică și mai dănuitoare decât orice legătură de ordin politic. Pe aceasta o păzim cu scumpătate, cu sfințenie și cu jelozie de orice atingere, de orice falsificare.

Dupăcum nu este decât *un singur* popor românesc, tot asemenea cultura națională românească este numai *una*, ea cuprinde într'nsa toate nuanțele de românism de ori unde și le contopește într'o unitate superioară și organică.

Pentru aceea nu se poate ca românii din România să aibă o cultură deosebită de a noastră, străină de năzuințele, de idealurile și notele ei esențiale. Precum un Alexandru și un Eminescu, un Vlahuță și un Sadoveanu, un Grigorescu și un Eneșcu nu este numai al României ci și al nostru, tot astfel un Coșbuc și un Slavici, un Goga și un Dima, Mureșianu sau un Vidu sunt și ai României.

Poezia populară a țaranului nostru este aceeași nu în limbă numai, ci și în ritm și

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Gronică femenină.

Muzica. — Lectura.

De Marilina Bocu.

Dintre toate frumoasele arte, muzica va rămânea, deapăruri, cea dintâi, cea mai grăitoare și cea mai potrivită sufletului femeiei. Am amintit mai deunăzi cuvântul lui Christ care spunea: »nu vă încredeți în cel ce nu iubesc muzica și florile și nu vă apropiați de casa lor, căci aceia nu pot fi oameni buni«. Cât de adevărat e adâncul cuvântului acesta, o pot simți toți aceia ce iubesc muzica. Căci ce porniri pot isvorî din sufletul ființei aceleia, în care nu începe simțul de atracție pentru cea mai curată expresie a frumosului și poeziei. Că dragostea aceasta pentru muzică trebuie să fie încarnată în tot omul, e natural, căci muzica, e de crezut, a fost creată odată cu natura. Cine a învățat pășărelele să cânte și cine a inventat măestria glasului privighetoarei? Muzica ne-a fost încolțită în suflute ca un dar tainic și nu a fost nevoie de civilizație pentru a o desvolta în noi, căci ea ne-a fost dată dela Dumnezeu, ori dacă iubim pe Dumnezeu trebuie să iubim și muzica! Toată antichitatea a cunoscut muzica și nu e popor care să nu aibă în istoria sa, unul sau mai multe personaje cărora să-i atribue invenția muzicii!?

La greci se credea a fi Apollon, Orfeus, apoi Linus și mai târziu Amfion, inventatorul. După legendele poezilor, acesta din urmă se zice că

ar fi zidit Teba, prin farmecul sunetelor armonioase ale lirei sale; pietrele vrăjite de dulceața accentelor sale, alergau și se așezau una lângă alta, singure. La sunetele lirei divinului Orfeus, se strângeau animalele sălbatice, îmbărzindu-se și arborii își legănav crengile cadentat. De asemeni istoria și fabulele povestesc minuni despre flautul lui Pau, zeul păstorilor, ca și de harpa lui David.

Popoarele sălbatice, ele, poate, iubesc mai mult ca noi muzica, căci la ei orice manifestație de bucurie sau întristare e strâns legată de explozii muzicale, destul de barbare, bine înțeles.

În țările civilizate muzica, netăgăduit a luat o întindere și o dezvoltare colosală crescând proporțional cu cultura; aceasta neapărat nu împlică totdeauna și dragostea pentru arta aceasta, mai puternic ca orice fiind curentul general, cum azi muzica e condiția sine qua non a fiecărui om cult ce se respectă. Englezii cântă puțin dar adoră muzica; germanii cântă mult și sunt credincioși muzicii lor; francezilor tot pasul le e melodie; dar se știe că nici într'o țară europeană, nu e simțită și iubită mai cu adevărat ca în patria florilor, în Italia. Acolo e leagănul și tronul muzicii. S'ar putea zice că italianul se naște cântând, și m'aș prinde că în cel dintâiu țipăt al noului născuți urechea părintelui ghăcește mai todeauna, o notă de forță, din gamele superioare. Italianul nu trăiește dacă nu cântă. Ea-i pânea de toate zilele el vă rămână liniștit și va cântă, privind la stele. Turgheneff zicea: »Ferice de acela care e tânăr în timpul tinereții sale și de italian, căci știe cântă cu toată inima«. În sufletul italianului nimic nu trăiește mai mult ca patima mu-

zicii; frumosul, religia, Dumnezeu și lumea lor toată, e în cântec. Ei nu pot vedea nimic decât prin prismă muzicii și nu pot înțelege cum poate fi om pe lume, care să nu știe cânta.

Printr'o misterioasă afinitate de sânge și noi românii împărtășim un picuț din aplecările lor sufletești pentru muzică. Ne place muzica și chiar facem multă muzică, dar din păcate suntem lipsiți de talentul lor. Lipsiți fiind, mai ales și de școli superioare, speciale ne lansăm cam fără succes. Femeile îndeosebi ar trebui să dea tonul tactului în privința aceasta. Cine are voce bună și nu și-o poate cultivă, e de preferat să și-o păstreze așa, necăutând a și o desarmoniză cu încercări zadarnice sau rău direcționate. Bântue cam pretutindeni în societatea noastră modernă, răul obiceiului, că decum se aude o oarecare persoană cântând binisor, a doua, sau a treia să intervievă fără doar și poate cu energicul sfat, că neapărat d-ra sau d-na să caute toate mijloacele a și cultivă vocea. Și mai de regulă, când întâmplător sfaturile se repet, aceiace se încântă de propriile iluzii, ajunge la urmă, nici în car, nici în căruță, nici în teleguță.

Căci nu fiecare voce, nici fiecare, care isbutește a cântă bine o romanță, sau o mazurcă de Chopin, la piano, e destinat în artist. Mult mai natural și mai bine e să te mărginești la puterile de care ești capabil și să nu încerci sforțări cari îți răpesc la urmă totul. Mă aflam odată într'un salon, seara la o sindrofie. Se cântă. D-na casei se află lângă mine. La un moment dat soțul ei se apropie și-i șoptește ceva. Imi cere scuze și fără cea mai mică ezitare se duce spre piano alăturându-se celor ce cântau, căci se

rimă, în subiecte și în notele ei poetice, ba adesea până și în textul ei din Ardeal și până în Basarabia.

Cântecul românesc este aceeași doină tân-guioasă, prelungă și nesfârșit de duioasă din Bucovina și până în Pind.

Pentru aceea dragostea noastră reciprocă e naturală și nu este, nu poate să fie un păcat ci un *drept natural*, și cine ne-ar în-vinui de ea, ar trebui să învinuiască și pe copiii născuți din aceiași părinți pentru pă-catul dragostei frățești.

Da, iubim România, căci pentru noi ea este pământul clasic al naționalității noastre, al românismului.

Iubim România căci ea este țara unde poporul românesc trăiește o viață națională întregă, deplină și nestirbită de nici o stă-pânire străină și aceasta trebuie să fie după cel mai admirat și mai popular cugetător politic ungar de azi, după dl Apponyi, idea-lul ori cărui popor.

Da, să spunem cu francheță, deși suntem supușii țării ungurești, *România e și a noastră a celorlalți români și până la un grad suntem și noi ai ei*. Cultura ei, teatrele, universitățile, academia și toate așezămintele ei culturale sunt și ale noastre.

Ne întrebați cu bănuială și cu imputare dacă nu jinduim și altceva decât cetățenia culturală a României: cetățenia ei politică?

Vă răspundem: Faceți totul ca gândul acesta să nu ne ispitească niciodată. Faceți ca și noi aici să avem tot sau aproape tot ce vedem, cu bucurie, cu adâncă desmerdare și cu tainică pismă aievea în statul româ-nesc: puțința desvoltării naționale și cultu-rale depline. Suprimați, stingeți și ucideți ori ce gând ascuns și păcătos ce ar putea încoifi vre-odată în inimile noastre atât de adânc însetate și lacome după o rază de lumină — dar nu cu lovituri, ci cu gestul mângâietor al celui ce *dă și mulțamește*.

Faceți-ne cu puțință ca să rămânem și pe mai departe deopotrivă cetățeni ai *du-ror* state, să iubim pe unul fără a trebui să urim pe celalalt. Aceasta va fi garanția cea

mai solidă și mai trainică pentru viața amân-duror state, de-o potrivă, aceasta vă va da singuranța păcii externe de care s'a vorbit atâta și în contra căreia s'a păcătuțit atâta în delegația ungurească.

Spre temniță! Viața gazetarilor ro-mâni e pregătire spre temniță și ședere în temniță. Și așa e de mult. Niciodată însă par'că nu au fost osândiți, deodată, atâția gazetari români ca acum. Pe lângă con-damnarea de Sâmbătă a dlui G. Stoica dela »Lupta« la 1^{1/2} an temniță și tot atâta cât i-s'a dat dlui I. Ioanovici dela »Liber-tatea« în procesul de Luni (desbătut în Cluj), mai avem adecă gata de plecare la temniță pe:

Ioan N. Iova dela »Tribuna«, pe 6 luni;
Aurel Domșa dela »Unirea«, pe 10 luni;
Teodor Păcățian dela »Telegraful«, pe 10 luni.

Ceeace face dintr'un singur condeiu: 5 ani și 2 luni și vre-o 25.000 coroane, amendă și cheltuieli.

Mutarea sediului politic românesc dela Sibiu la Arad. Sub acest titlu »Viitorul« din București scrie:

»Mutarea sediului politic dela Sibiu la Arad, probabil nu va fi convenit câtorva persoane în-sufletește de Idelle providențialului Argus-Babeș, dar nu este mai puțin adevărat că *întreg popo-rul românesc privește alegerea Aradului de sediu, ca o alegere fericită*. Sentimentele curat româ-nești de cari sunt pătrunși aradanii, lupta vred-nică ce se desfășoară în acest centru pentru cul-tura noastră națională, rezultatele ce le-a dat această luptă, toate acestea sunt destulă garanție că și în viitor vor porni din Arad numai curente sănătoase românești.

»De altfel Sibiuul de mult încetase de a fi cen-trul mișcărilor politice românești. Menirea lui a rămas cu totul alta: Sibiuul e centrul mișcării culturale în Ardeal. Și este foarte bine să se știe aceasta.

»Ce se întâmplă însă? Presa maghiară, care ni-s'a arătat atât de binevoitoare toldeana, începe să publice o serie de informații absolut tendențioase. Că românii n'au încredere în vred-nicia aradanilor, că Aradul e cuibul unor farsori

și alte multe gogorite inventate de fantazia Schreib-Moritzilor din redacțiile ungurești, aceasta n'ar fi nimica. E cunoscută năzuința foilor ungurești de a băgă zizanie între filii naționalităților. Dar ce e mai dureros, că acești copoi au reușit să strecoare și în jurnalele românești din regat in-formațiuni, cari pot produce nedumerire în opi-nia publică de acolo.

»Iată ce scrie un ziar din București: »Româ-nii din Transilvania susțin că prin mutarea cen-trului politic român la Arad, direcția partidului ar ajunge sub influința elementelor cari servesc interesele locale, și nu cred deci ca biroul din Arad să poată lucra cu succes.«

»Aceste rânduri publicate într'un ziar indepen-dent, conțin cel mai sfruntat neadevăr. A cui e vina? De sigur că numai a *direcțiilor ziarelor din București*. Corespondentul străin al aceluși ziar, de sigur că nu putea să scrie altfel. Nici el nu vede cu ochi buni organizarea noastră, dupăcum n'o vede nici unul dintre conaționali săi. Aici cred că ar fi locul să ne întrebăm: *N'ar putea ziarele din București să angajeze la Buda-pesta numai corespondenți români?*

»In cazul acesta nu s'ar mai strecura în pro-prile noastre jurnale insinuări dușmănoase.

Colonizările moderne.

— Insemnările unui ofițer. —

O ploaie deasă și mărunță, care începuse deja la revărsatul zorilor, muțase cum se cade chiar și șoseaua de altcum bine împietrită.

Era cam pe la orele opt de dimineață, când cu convoiul greoi al ostașilor pedestrii ajunserăm la calea vicinală ce conduce spre satul Cara.

Un norolu negru acoperea drumul, pe care mi-litarii, osteniți de povară și de calea lungă, îl fră-mântau cu abnegațiune.

În fine zărim prin negura deasă, pe o ridică-tură de loc, o casă mare în mijlocul unui parc. Era prima casă din satul Cara.

Siliți de împrejurări, ne-am adăpostit soldații prin edificiile economice, cari încadrau curtea spa-țioasă, și poștii de stăpânul casei, nu ne-am lă-sat prea mult îmbiați ci am intrat și noi înăuntru.

Un edificiu vechiu, cu încăperi spațioase, ră-mas de pe vremea iobăgiei. A fost cândva — după cum ne spunea venerabilul bătrân, care făcea pe gazda casei — proprietatea unui conte, dar a-cesta a adus marele sacrificiu de a o vinde sta-

Improvisase un cor. Când corul încetă, o voce dulce asemeni acordului lin al unei harpe, se înalță fără sforțări. Nu aveam ideile că stăpâna casei cântă, deși o cunoșteam de mult. Ascul-tam ca-n vis și inima-mi bătea cu putere. Exe-cuția fu admirabilă. Era perfecțiunea cântărețelor de salon; nici țipete, nici exclamări, nimic din acele tururi de forță iritante pentru cel mai calm nerv, care rezultă de obicei din rivalitățile pri-madonelor sau a celor cu tendințe de artiste, ce rezerv astfel de surprinderi. Nu auzisem cu toate acestea nici-odată, ceva mai armonios și mai frumos!

Deasemeni, într'una din paginile memoriilor sale, celebrul romancier engiez, lordul Benja-min Disraeli, istorisește cum odată, dintre patru mii de oameni a văzut ieșind înaintea tuturor, o doamnă din cea mai bună socie-tate, la Paris și a cântat »Marsilleza«, cu un contralto pe care nu l-a mai auzit nici-odată în viață. Dacă ați fi auzit »Marsilleza« cântată de femeia aceea, spune ei, ați fi înțeles atunci ce e frumosul! Nu eră nici unul din cei patru mii de ascultători, care să nu-și fi dat viața în clipa acela chiar.

Neapărat se exclud marile aptitudini, cari sunt izbitor promițătoare, în fața tuturor și cari trebuie cultivate neapărat. Frumos deasemeni e ca ni-meni să nu se hazardeze în muzică clasică atunci când n'are cunoștințe profunde, o școală cum se cade. E chiar ridicol une-ori, auzi câte o biată operă schimonosită și întortochiată de te doare inima. Poate aveă cineva chiar talent muzical, dacă nu are cultura școlii care se îngăduie a

stăpâni atari puteri, nu i nici prudent, nici rațio-nal a se jucă de-a arta.

Mulțumească-se fiecare cu ce poate, cu ce vede că nu dă greș.

De ce să nu cântați mai bine doinele noastre, doinele noastre duioase și pline de farmec, după cari rămnesc și străinii, în ele se găsește toată poezia, toată frumuseța și o româncă nici-odată nu-și poate cânta doina greșit, căci e a ei, e năs-cută și crescută din sufletul ei, din sângele mo-șilor și strămoșilor, cari și au plâns în ea toată obida și și-au cântat toată bucuria vremurilor. Apoi horele noastre naționale, printre cari se găsec adevărate mărgăritare, sârbele, da, de ce nu chiar Sârba Popilor, — și lăsați »Traviata« o, lăsați-o mai bine italienilor, căci, opera, aceea e doina lor.

Dar mai cu deosebire puneți de-o parte ciar-dașurile și potpouriurile ungurești cari vă sfărâm degetele după cum vă întortochiază și limba în grațul unguresc, vă pocește și simțul și gândirea, luându-vă pe nesimțite toată curățenia rasei pen-tru a vă împrumută adaptări cari numai că vă răpesc mândria, dar vă coboară chiar sub nive-lul lor.

Poate și muzica ungurească are frumuseța și particularitatea ei atrăgătoare, dar e frumoasă pentru ei, pentru noi nu poate să aibă decât cel mult bunăvoința de a o ascultă cu o jumătate de ureche, când suntem nevoiți a-i acordă a-tenția.

Și în legătură de idei cu acestea mi-a venit în minte câte ce va asupra lecturii. Noi femeile ci-tim foarte puțin românește. Oare de ce? Căști-găm mai mult în felul acesta sau și asta e un

ce al curentului modern? S'ar părea că ce e româ-nesc nu e bun. Dar pase-mi-te nu știm încă bine ce e bun de citit și citim așa, la întâmplare, tot ce ne cade în mână, numai să zicem că fa-cem lectură. Sunt atâtea lucruri de preț în litera-tura română, (vorbesc de cea din țară) și de care noi poate habar nu avem. Lăsând la o parte au-torii contemporani, cunoaștem noi toate operele lui Alexandri, volumele lui de proză, poezii, teatru? Tot așa cu Eminescu. Sau avem idee de cine a fost Filimon, Creangă, V. A. Urechie, — apoi Bolintineanu, Depărățeanu, Bălcescu? Cât au scris ei și câte opere de valoare ne-au lăsat? A citit cineva »Ciocoi vechi și noi« a lui Filimon, po-veștile lui Creangă, operele lui Urechie și așa mai departe?

Nu mai vorbesc de Vlahuță, Coșbuc, Dela-vrancea, Rossetti, Sadoveanu, Caragiaili, Haralamb Lecca, Zamfirescu, Brătescu-Voinești și câți alți dela cari, fără a socoti un rând ce n'ar merita citit, am aveă pentru ani de zile ce citi. Poate citim și noi ici și colo câte un crâmpeliu ba din Eminescu, ba din Alexandri, sau Vlahuță, Cara-giale, ori Sadoveanu.

Dar aceasta nu se chiamă citit. Trebuie să cău-tăm să ne interesăm. Putem foarte lesne să ne procurăm cataloage, scriind și solicitând printr'o simplă carte postală dela orice librărie sau editură din București. La librăria Socecu, bunăoară în Calea Victoriei, București, se găsec mai toate operele lite-rare apărute în Biblioteca pentru toți, și fiecare volum nu costă mai mult de 30 bani, (15 crei-țari). Cu prețul acesta ne putem cumpără poate cinci-șase ceasuri de plăcere intelectuală savu-rând »Trubadurul« lui Delavrancea, »Sulfânica«

tului, dimpreună cu moșia de câteva sute de hectare, spre scop de colonizare patriotică. Am înțeles imediat că figura vigurosului bătrân reprezenta pe șeful colonizării, un funcționar al oficiului special, fondat pentru acest scop înălțător.

Era bine aranjat bătrânul nostru, căci în curând ni s'a servit un dejun domnesc, iar vinul bun deslega limbile.

Bătrânul începe seria toastelor. Prin cuvinte elocvente ne înfățișează sublima chemare culturală și patriotică a colonizărilor; ne înșiră toate peripețiile prin cari trecuse acea moșie și cu un gest triumfător ne explică cum guvernului i-a succedat să o acvireze pe seama nobilei rase.

A fost viu aclamat și păharele s'au golit.

Șeful nostru, un bărbat cu cultură europeană, începu să se intereseze de această cauză, mai deaproape și îi puse bătrânului fel de fel de întrebări în meritul cauzei. Astfel discuția între ambii șefi începu a deveni din ce în ce mai animată, la care împrejurare mai contribuă și vinul bun. Dar precum de obicei neînțelegerile cam pe lângă paharul cu vin se ivesc, astfel se întâmplă și între cei doi șefi, ca discuția colonizărilor să-l aducă 'n foc.

»Câte familii colonizate sunt în Cara?«, întreabă șeful nostru. »Trezeci«, fu răspunsul, cu adausul, că acest număr este suficient, ca în timpul cel mai scurt să nu se mai audă cuvânt »valah« în Cara.

»Câte case sunt locuite de »valahi« în Cara?« întreabă acum din nou șeful. »Vre-o treisute și ceva« răspunde acesta.

Șeful nostru, încă unguer neaș nu se așteptase la acest răspuns, deci cam surprins, scărpinându-și barba rară galbenă, cu degetele mâinei drepte, zise după o pauză:

»E prea mult...! Dă ești prea optimist. După părerea mea valahii aceștia ne vor înghiți toți coloniștii noștri.«

Bătrânul atunci, ca ars sub tălpi sare de pe scaun, care să răstoarnă cu sgomot cât colo, mesenii tac, iar el cu un gest patetic, cu dreapta pe piept în semn de jurământ, răspunde:

»O! Îți jur domnule, că aceasta câtă vreme voru trăi eu, nu se va întâmpla!«

Bătrânul se așează din nou la masă, iar șeful

sub impresia de a fi violat ospitalitatea căută să-l îmblânzească.

»Posibil... probabil... așa cred... Dumneata ești mai expert în chestie... de mine zace departe, să sperăm că va fi cum zici... și în fine... nici noi nu mai suntem așa de tineri!«

Era mare oastea concentrată la ultimele manevre din jurul Lugoșului, la care luase parte și împăratul.

Mulți vorbeau că Majestatea Sa să se fi exprimat, că pe câți soldați l-a auzit vorbind, toți vorbeau românește.

Oștile Ardealului stăteau față în față cu îndărătnicii bănățeni.

Ne oprise un ordin mai înalt pe șoseaua dintre două sate. La răsărit o colonie nouă cu o bisericuță slabă de scânduri, la apus un sat românesc frumos și bogat.

Un coleg vorbăreț, neamț de origine, ca să mai treacă din vreme întreabă pe un țaran, care trecea pe drum:

»De unde ești bade?«

»La de aici din satul ăsta«, răspunde țaranul, arătând cu mâna înspre noua colonie.

»Ce ești Dumneata?«

»Ungur.«

»Dapoi cum vine de dumneata știi să vorbești așa de bine românește?«

»Am fost siliți să învățăm aici domnule, căci fără de limba românească nu am putea trăi!«

»Dar cum se poate«, — reflectă colegul — să aveți d-voastră lipsă de limba românească, când și așa sunteți în Țara ungurească, iar de pe altă parte, după cât știu eu pe d-voastră v'a colonizat guvernul printre români, ca să-i învățați pe ei limba ungurească!«

Țaranul răspunde:

»Nu le mai știu nici domnilor toate! Țara ungurească este mai în sus, pe la Dobrișin... aici suntem în Bănat. Apoi românii n'au habar să învețe limba noastră căci ei au limba lor în care chiar și popa le face liturghia, de toți o înțeleg! Apoi popa lor iese cu icoanele la țarină de face rugăciune, stropește sămănăturile cu apă sfințită, pentru aceea cresc și se desvoltă, până când

ale noastre, — vezi aici este mejda — sunt rari și slabe, cu toate că numai mâinile noastre știu, câtă muncă au prădat ani de-arândul, până am răzbit să scoatem de prin locuri butucii de stejar, ce-i vedeți îngrămădiți de-alungul răzoarelor. Pe români îi iubește Dumnezeu!«

Am ascultat sinceritatea țaranului și fără voie m'am cugetat la dările grele toate puse în povara bietului econom, la milioanele de bani prăpădiți pentru scopurile acestea și la zadarnica trudă a șovinștilor de a face, ca tot ce răsuflă în Ungaria, să apară în colorile roșu, alb, verde.

Situația.

Budapesta, 10 Febr.

Chestia organizării.

Dintr'o *convorbire* care mi-s'a acordat din partea unui distins politician și deputat național al nostru, pot să dau publicității următoarele informații interesante:

Deputații naționali vor întrebuița vacanța aceasta a camerei și armistițiul, care-i de prezent în viața publică, pentru a munci în interesul organizației. Natural că întâiu de toate trebuie să trecem peste lucrurile formale ale organizației, cari sunt necesare la început; astfel: redactarea registrelor, înscrierea membrilor etc. Acestea sunt lucruri cari reclamă un anumit timp.

Totuși organizarea va propăși mai repede decât în tempo-ul obișnuit până acum. Dar fiindcă organizarea temeinică a unui partid nu se face în două trei zile, trebuie ca timpul să înrădăcească instituțiile organizării, făcându-le trainice și indelebile. Organizarea trebuie să fie *temeinică*, nu numai vastă. Vedem că partidului socialist din Ungaria i-a trebuit 15 ani de zile ca să se organizeze pe deplin. Fiind o organizare de partid, mai ales un partid în care e înrolat fără deosebire un neam întreg, deci o chestie, care trebuie să fie mereu la ordinea zilei, o acțiune, care să fie mereu nutrită, întreținută, ea va cere timp și *sârguință*.

sau altele, cari nu echivalează nici cu trezeci de »jur-fixe-uri« de ale noastre, unde facem de toate și mai nimic. Acum decurând a apărut în editura Minerva (București) un foarte interesant roman »Martirii« datorit dnei Constanța Hodoș, o scriitoare binecunoscută de altfel de origină de aici.

Volumul elegant tipărit, costă 1.50 (80 cr.) Asupra cărții acesteia, demnă de a o citi orice român de aci, căci subiectul tratat se învârtește în chiar mijlocul traiului nostru de peste munți, — voiu reveni într'un număr viitor mai pe larg. Trebuie să ne scuturăm puțin de indiferențismul acesta și să căutăm a răsfosi mai serios scrierile românești, citind cu metodă și cu interes. Numai așa ne vom cultiva, ajutând a fi de folos și celor din jurul nostru, copiilor, familiei noastre, inferiorilor noștri pe cari îi putem lumina în lipsă de altele, cu o vorbire frumoasă. Când citim un autor, trebuie să ne ținem de acela, să căutăm a-i cunoaște toate scrierile de căpetenie, — apoi să trecem la altul și după aceea să comparăm. Nu zic să nu citim de loc literatură străină. Ar fi absurd.

Dar nu e de admis să ne învățăm în jurul unui autor străin, să-l preamărim și să ignorăm pe al noștri cari pot fi de zeci de ori mai la înălțimea celor străini. Să preamărim pe Petőfi sau altul poate nu de puterea și geniul acestuia

când noi n'avem idee de cum scrie Carmen Sylva.

Acum mai ales cât ne mai ține vremea în jurul căminului cald, în pacea și liera serei, cât toți s'au liniștit sau dorm, când atmosferai așa de plăcută împrejurul nostru, ce poate fi mai drag și mai satisfăcător mintei și dispoziției noastre sufletești, ca o carte bună. Se zice și se aseamănă de unli ca un prieten, un tovarăș bun. E mai mult, ne e uneori duhovnic. Foarte des ni-se poate întâmpla a ne regăsi personalitatea te miri în ce mijloc de fapte, așa cum numai noi ne simțim și ne înțelegem.

Atunci pare că respiri mai în voe, mai limpezit, mai dumirit și de câte ori tot de acolo te alegi cu un stat sau un spor de minte. Să citim, să citim cât mai mult, dar nu romane senzaționale, ci cărți serioase și cuviincioase. Romane, căci nu tot ce e roman e nepotrivit pentru citit, — nuvele, studii critice, scrisori, — cum sunt: »Scrisorile lui Ion Ghika către Alexandru«, — câte cuvinte înțelepte și mari putem culege de acolo. Deși nu se atribuiesc femeilor dar o minte sănătoasă din orice fie cât de variat și deosebit genului ei, poate percepe ceva cu folos și de interes.

Să dăm plăcerilor noastre femeiești ce este al plăcerilor, drăgălaș, ușor și distarctiv și minței noastre ce este cuminte.

O revistă bună.

În 15 Februarie v. va apare în tipografia A. Murășianu din Brașov, primul număr al revistei »Sănătatea«, foarte pentru igienă și medicină populară.

Redactorul ei este dirigentul stabilimentului de hidroterapie și profesorul de igienă al gimnaziului român drul *George Baiulescu*.

Numele lui e bine cunoscut nu numai în literatura medicală de specialitate, ci și în general la publicul nostru românesc care se interesează de progresele igienei și medicinei. Dintre lucrările sale ajunge să amintim »Idroterapia medicală« apărută acum trei ani, despre care drul Felix în raportul înaintat Academiei, prin care recomandă lucrarea pentru premiare cu marele premiu Năsturel Verescu, se exprimă în termeni cel mai elogioși. O garanție mai bună decât numele drului G. Baiulescu pentru redactarea modernă și practică a »Sănătății« nici nu trebuie.

Literatura noastră medicală de dincoace de Carpați, e cât să poate de neînsemnată, ba ce e mai mult, o foaie medicală afară de mici și scurte încercări, nici n'a existat.

»Sănătatea« vrea să implinească lipsa aceasta greu simțită, dând într'un stil ușor, popular staturi practice cum să ne îngrijim de sănătate, cum să ne ferim de boale, ne va spune limpede ce

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

Repet însă: se va face nu numai temeinic, dar și într'un chip repede, care să repare greșelile, cari, fără îndoială și provenind poate chiar din natura lucrurilor, s'au comis în trecut.

Intrebând pe deputatul național: oare ar fi posibilă o organizare a partidului atât de grabnică, încât, prevenind încă reînceperea luptei, mai ales a luptei pentru *sufragiul universal*, să poată nutri o acțiune externă mai mare, care să meargă paralel cu lupta deputaților din cameră, distinsul fruntaș mi-a răspuns că: este, fără îndoială, speranță, de oarece acum se lucrează deja în interesul organizării.

Revizuirea regulamentului.

Din cercuri politice am următoarea informație: Guvernul totuși e decis a se ține de promisiunea dată disidenților referitor la convocarea unei *nouă conferențe a partidelor*. Terminul acestei conferențe, în care să se asculte încă odată părerile partidelor asupra noului regulament de cameră, încă nu e fixat, e foarte probabil însă ca ea să se țină o zi, două, înainte de încheierea sesiunilor delegației. Nu e încă sigur cine va lua inițiativa convocării: *Andrássy* sau partidele coaliționiste. Atât e însă cert că de astădată convocarea nu va veni din partea președintelui *Justh*. Fiecare partid va fi invitat la conferență să participe prin 1—2 delegați.

Se asigură că guvernul va urma a sta, cât privește revizuirea, pe baza proiectului lui *Nagy Emil* și conferința nu e decât o formalitate, căci cererile de modificare a disidenților și așa nu vor fi ascultate.

Alegerile în Croația.

Agitația electorală în Croația e în plin curs. O depeșă de azi, din Agram, vestește că s'au făcut și *vărsări de sânge*. La *Udbina* adevărat, cu ocazia vorbirii de program a radicalului sârb *Milan Cianac*, adversarii coaliționiștii ai acestuia au provocat scandal. *Jandarmii au tras focuri; un alegător a*

însemnătate are igiena, medicina în general, importanța medicului, — cum să ne întocmim viața, ce trai să ducem, cum să ne creștem copiii și cum să ne îngrijim de sănătatea lor — în sfârșit ne va tâlmăci toate armele, cu cari vom putea lupta mai ușor împotriva tuturor boalelor.

Nici nu încercăm să tragem la îndoială, că foaia aceasta va fi îmbrățișată cu toată căldura de publicul românesc. Igiena, formează în ajuns baza creșterii, cu cât un popor este mai cult cu atât se pune mai mare temelie pe un trai igienic rațional. La noi igiena e foarte disconsiderată iar cauza principală e că nu avem un îndreptar care să ne arate relele unei vieți neigienice. »Sănătatea« va cercă să ne arate calea care duce la o viață trainică.

Preoții și învățătorii sunt în primul rând chemați să se grupeze împrejurul acestei foi, ca ei la rândul lor să dea povești bune celor neștiutori de carte. Dar tot astfel nici poporul să nu pearză prilejul de a și câștiga singur cunoștințele pentru o viață lungă și cumpătată.

»Sănătatea« apare de două ori pe lună la 1 și 15 a fiecărei luni. Prețul abonamentului e de 5 coroane pe un an.

Abonamentele precum și tot ce privește »Sănătatea« sunt a se adresa dlui *dr. George Baiulescu*, Brașov, strada Vămei nr. 36.

Numeri de probă se trimit la cerere, gratis.

căzut mort, doi sunt răniți grav. Lipsesc până acum amănunte. Reprezentantul de până acum al cercului a fost *Banjanin*.

La *Esseg* partidul unionist a hotărât să nu pună candidat. Socialiștii au pus candidat, pe *Hencz*, care și-a ținut ieri vorbirea de program.

Wekerle la Viena.

Azi dimineață la orele 8 președintele consiliului *Wekerle* a plecat, însoțit de secretarul său dr. *St. Bárczy* din gara de vest la Viena. Se asigură că va sta acolo până în săptămâna viitoare.

Mandatul dela Dej.

În jurul mandatului dela Dej se dă luptă între partidele coaliției. Partidul *kossuthist* a candidat adevărat pe *Gál* iar *andrásystii* pe *Barcsay*. Alegerea se va face în 17 l. c.; coterșirile au început în toată regula.

Reluarea luptei.

În urma deciziunii guvernului a mai ținut o conferință a partidelor și a lua de bază în chestia revizuirii proiectul lui *Nagy*, se presupune că guvernul totuși are de gând să nu amâne mult luarea în discuție a proiectului revizuirii. În cazul acesta în luna viitoare, poate chiar pela mijlocul lui *Martie*, se va reîncepe lupta.

Terminându-se, după toate probabilitățile ședințele delegației până în 23 l. c., camera se va redeschide atunci. În convorbirea de azi cu deputatul național am putut afla, că deputații vor reveni în cameră în număr mare, luând, cu energie, parte la discuția revizuirii.

Din delegațiunea ungară.

În ședința sa de ieri, delegațiunea ungară, sub prezidenția lui *Barabás Béla*, a votat proiectul de buget al ministrului comun de externe.

Baronul *Aerenthal* a dat apoi un dîneu delegaților unguri. L-au meritat: au votat și o să mai voteze tot ce li-se va cere!

C E R N O V A .

Actul de acuză. — 63 slovaci acuzați. — Femei curajoase. — Slăbiciunea procurorului.

După trei luni de săcăială, procurorul din *Rosenberg* a isprăvit, în sfârșit, actul de acuză în afacerea sângeroasă dela *Cernova*. Actul acesta poate însă fi socotit mai mult o satisfacțiune ce i-se aduce preotului *Andrei Hlinka*. În chip oficial și cu dovezi procurorul arată adică cece presa maghiară nega: că biserica din *Cernova* este opera lui *Hlinka*, el a colectat, la îndemnul lui poporul s'a supus de bunăvoie la jertfe mari, fără el poporul n'a vrut să se sfințească biserica, ci în două rânduri poporul întreg a rugat pe episcopul dela *Sepuş* să le dea pe *Hlinka*, să nu-l țină suspendat.

Tot din acest act rezultă, că *Párvy*, despre care mai alaltăieri »*Népszava*« a arătat ce imoral este, n'a vrut să asculte durerea credincioșilor, ci orândulise niște maghiaroni să meargă a sfinți biserica.

Se înțelege că poporul s'a indignat. N'a fost însă vorbă de rebeliune, ci însuși actul de acuză spune doar atât că poporul se grupează și comentă aprins vestea sosită. *Fibirăul* a cerut atunci sporierea jandarmeriei, cecece s'a și făcut.

Perversitatea culminează în faptul că actul de acuză nu recunoaște intenția autorităților de a

sfinți biserica și contra voinții celor ce au ridicat-o, ci zice că trimișii episcopului, preoții *Pazurik Márton* și *Ficher József* au venit la *Cernova*, în ziua de 27 Oct. numai pentru a liniști poporul, a i aduce la cunoștință că nu se va sfinți biserica.

Întăiu pentru asta nu trebuia să vină în sat doi preoți, nici *fibirăul*, nici droaie de jandarm. Eră destul să nu vină nimeni, și poporul rămânea liniștit.

Chiar așa, poporul n'a făcut nici un act de rebeliune. Doar că văzând două trăsuri cu slovaci cari veneau la sfințire, le-a întors îndărăt, spunându-le că nu va fi sfințire.

Însuși procurorul spune că în fruntea »rebelilor« a stat *Maria Czibuika* și *Ana Hlinka*, și că, peste tot, cu femei și copii, au fost în stradă vre-o 300 suflete.

Pe cine ar fi atacat acești »răsculați«? Mărturisește de asemeni, actul de acuză, că sosind în sat trăsurile cu preoții și *fibirăul*, poporul doar a încunjurat trăsurile și a spus celor din ele să se întoarcă îndărăt. Dacă n'au vrut să agite poporul, de ce nu s'au întors? Mai ales dacă și așa nu aveau de gând să sfințească biserica?!

Peste aceste momente însă trece ușor și lute dl procuror. Zice doar atâta: Fiind situația îngrijitoare, *sergentul de jandarmi Ladiczky J.* a comandat foc asupra poporului agresiv. Jandarmeria a pornit focurile și a tras 24 gloanțe, când poporul s'a împrăștiat apoi...

Viața cetățenilor e pusă dar la discreția sergenților de jandarmi, a brutelor cari urăsc tot ce nu este unguresc...

Pe temelul măturii acestor brute, au fost prinși și ținuți în arest preventiv, iar acum sunt dați în judecată 63 slovaci.

Fibirăul și *sergentul* de sigur vor fi laudați iar hoții de păgubași vor ajunge în temniță.

Asta așa merge, la infinit!

Din România.

Academia populară din Ploiești. În fața unui public foarte numeros și foarte distins, medicul primar al județului *Prahova*, dl dr. *Gr. Nicolau*, și a dezvoltat *Vineri 25 Ianuarie* conferința sa, tratând despre »*Neurastenia*«.

Eminentul om de știință a tratat acest subiect, atât de delicat și de pasionat, într'un mod cu totul magistral.

D-sa a făcut, mai întâiu, o suscitată rememorară istorică asupra descoperirii acestei maladii, ajunsă astăzi »*boala secolului*«.

Cu 400 de ani înainte de *Cristos*, *Xenocrat* a dat primele indicii asupra »*Neurasteniei*«, iar de aici înainte, acest flagel al sistemului nervos omenesc confundat, rînd pe rînd, când cu *nevroza*, la bărbați, când cu *isteria* la femei, — când cu *paralizia generală*, în stadiul acut, — a fost neîncetat și cu o aprofundare crescîndă, cercetat și clarificat.

Conferențiarul, după ce arată că izvoarele cele mai minuțioase și mai exacte asupra *neurasteniei* își au obârșia lor în lumea medicală din *America*, — trece la analiza cauzelor cari pregătesc și produc *neurastenia*.

Ca surse capitale ale acestei zguduiri nervoase omeniești, distinsul medic enumără surmenarea intelectuală, excesele și anormalitățile sexuale, alcoolismul, tutunul, etc.

La acestea, — ca pricini psihologice agravante, — d-sa adaugă pasiunile zguduitoare, cum sunt: *avaritia*, *ura*, *gelozia*, *răzburarea*, etc.

Într'o ordine crescîndă, și cu o putere de descriere neînchipuit de sugestivă, dl dr. *Nicolau* arată toate simptomele fizice, fiziologice și psihologice ale *neurasteniei*.

Vorbește, în mijlocul unei obștești înflorări, de durerile cerebrale, — sub toate manifestările și formele acestor dureri. Arată apoi turburările stomachale, cari izvorăsc din *neurastenie*. Trece în sfârșit la durerile și rei spinărei, și după ce descrie, în culori mișcătoare, formele și suferințele

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care adevăratește nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșăța feței, pistruile, petele de ficat ștoate necurățenile pielii.

Prin folosirea cremei *Ideal* ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László. gyógyszertár — — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă *Ideal* 1 cor. —

Pudra Ideal 1 cor. *Săpun Ideal* 70 fl.

Comandele prin poștă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția igienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de metal franceză și cu diploma de distincție.

insomniei la neurastenici, termină cu un dureros și puternic tablou asupra turburărilor și suferințelor psihologice pe cari le îndură acești bolnavi.

În câteva cuvinte, toate aceste simptome psihologice, se rezumă, la neurastenici, în lipsă de atenție, incoerență, incapacitate de muncă, senzațiuni și halucinații bizare și într-o graduală și chiar totală lipsă de voință.

În ce privește remedii neurasteniei conferențiarul, neavând timpul suficient să anunțe toate tratamentele pur medicale, atât de variate și de complicate, dă câteva rețete, naturale, și mai ales de ordine socială.

Toate aceste remedii generale, se pot reduce la următoarele principii: restrângerea programelor în ce privește instrucția intelectuală a copiilor, schimbarea educației adolescenților de ambele sexe, alternarea muncii mentale cu cea fizică și temperanța la toate domeniile.

Conferința dlui dr. Nicolau, — care a durat peste o oră, — a fost ascultată cu profundă atenție și a fost răsplătită, în dese rânduri și mai ales la sfârșit, cu mari aplauze.

Caritatea celor săraci. »Rămân datornică tuturor oamenilor și n'am decât un singur gând: Cum ași putea să dovedesc îndeajuns, întregii omeniri, recunoștința mea adâncă, nemărginită«.

Acestea sunt cuvintele adresate de M. S. Regina tuturor aceluora, cari și au dat cu dragă inimă obolul pentru alinarea suferințelor orbilor pe cari în bunătaea-l nemărginită, Suverana îi îngrijește ca o mamă iubitoare.

Mulți au ajutat instituția »Vetrei Luminoase«. Dar ceace a mișcat mai mult pe Suverana noastră, au fost ajutoarele trimise de cei săraci, cari abia trăiesc și ei de azi pe mâine.

»Nici nu se bănuiește câtă bunătaea și sacrificiu se găsește în oameni, dacă știi s'o trezești...« zice buna noastră Suverană. Și ne dă câteva pilde: Optzeci și trei de orbi își dăruiesc acum leaful săptămânal pentru a se întreține alți orbi; fetele sărace, cari au venit la București să învețe țesătoria, adună gologanii și dau cu plăcere o parte din ei pentru orbi; o companie din reg. 18 Gorj, își trimite solda pe o zi, pe fiecare lună; un sergent din același regiment trimite, tot din modesta lui soldă, un leu pe lună.

Apoi lucrătorii dela drumul de fier, lucrătorii dela port, țărani, peste două mii de factori postali și mici funcționari trimit Reginei bani pentru orbi.

Da, aceasta este adevărata caritate, sentiment sublim, curat, neamestecat cu vre-o slăbiciune omenească... De aceea, cu deosebire acestora, cari se lipsesc pe ei pentru a ajuta pe orbi, se adresează mulțumirea mișcătoare a Suveranei.

Dela Șimleu.

— 8 Februarie n. 1908.

Din toate părțile auzim despre ticăloșiile solgăbirărilor.

În timpul din urmă s'a început cu dinadinsul organizarea noastră politică ca să putem lupta cu succes contra uneltirilor dușmanilor noștri.

Când se petrec acestea, în țară trebuie să vă comunicați de aici din Selagiu un lucru care nu este permis să rămână fără apostrofare. Modul îl las la chibzuta d-voastre.

Iată lucrul:

Primporetorele din Șimleu Nagy Gyula și-a serbat azi jubileul de 25 ani la administrație.

Natural mari pregătiri în cerc.

Ce să vezi. Azi dimineața vedem că rând pe rând sosesc în oraș popii românești dimpreună cu dascălii. Mărași întrebăm că ce l-a apucat de se strâng azi în mod neobișnuit la Șimleu. Și aflăm că adevăratele vicarului Sălăgului Alimpiu Barboloviciu i-a invitat pe toți printr'un circular ca să meargă, în corpore cu dânsul în frunte, să-l felicite pe primporetorele. Auziți lucru ca acela. Un vicar — cap bisericesc să dea atâta cinste unui șbirău, care-și bate joc de români. Trist!

Din străinătate.

Țarul Rusiei în pericol. De mult timp teroriștii ruși au luat la țintă însași familia țarului, sperând că zdrobind-o pe aceasta vor pune capăt persecuțiilor și înlăturii, la care e expus întreg imperiul din partea autocrațiilor. Încercări s'au făcut multe ca să-l repună pe țar, dat toate fără succes.

În timpul din urmă însă familia țarului a ajuns în pericol, poate, inevitabil. Înainte de asta cu vre-o două săptămâni țarul a aflat într'o zi la prânz, pe masă sentința de moarte, în care revoluționarii îl amenință, că nu va scăpa.

Tot așa e amenințat și moștenitorul de tron. Țaravna a aflat în patul micului prinț o scrisoare, pe care era desemnat amenințătoare capul morții. Din toate acestea se vede că revoluționarii au complici chiar și în curtea țarului. Poliția a făcut în zilele trecute o amănunțită perchiție în întreg palatul, unde a dat peste lucruri foarte surprinzătoare. *Sub întreg palatul țarului e introdus conduct electric, care e împreunat cu 16 bombe așezate în pereți, chiar sub chiliele familiei țarului.* Poliția caută cu mare aparat pe conjurați, dar până acum nu le-a aflat urma.

Inmormântarea regelui și a prințului moștenitor. *Lisabona*, 9 Februarie. Înainte de ceremonia funebă, regele Manuel a primit în mod separat misiunile străine. Reginele nu erau de față. Regele Manuel, cedând solicitărilor ce s'au făcut, a renunțat de a asista la funeralii.

Se trag clopotele dela toate bisericile din oraș; străzile sunt însuflețite. Comitete, purtând coroană, se grăbesc a se duce către palat. Trec regimentele, mergând să ia poziție pe trecerea cortegiului. Poliția menține mulțimea îngrămadată, în ordine.

La orele 11 a avut loc ridicarea corpurilor de cătră clerul capelei regale. Regele Manuel, în uniformă de aspirant de marină și reginele Maria Pia și Amelia mergeau în urma coșciugului, purtând lumânările în mână până la intrarea capelei. Reginele poartă costume de doliu. Cortegiul funebru trece apoi prin piața Comerțului, în ordine, tăcere, cu solemnitatea impunătoare. Antice trăsuri de gală cu splendide ferestre, precedează carul funebru, ocupate fiind de înalții demnitari și de misiunile extra-ordinare. Coșciugele sunt învalite în imense draperii de mătăasă neagră, cu mici ciucuri. Cortegiul care părăsise palatul la orele 11 și 30, a parcurs mai mult de 10 kil. până la biserica San Vincente unde așteaptă înaltele autorități. Cortegiul a intrat în biserică în aceeași ordine și cu aceeași solemnitate. Toate magazinele au fost închise.

Pe strade nu s'au întâmplat nici un incident mai însemnat, numai când carul mortuar a ajuns pe locul asasinării, cari s'au oprit locului, și numai după mult îndemn au plecat iarăși.

Când în biserică, personajele mai înalte ale curții, se plecau plângând spre sicrie, ca să-și ia, pentru ultima oară rămas bun dela cei morți, s'a observat deasupra altarului la o înălțime de de 20 metri un om suspect, ascuns după o statuie a îngerilor. Poliția l-a arestat imediat.

Magdeburg, 10 Februarie. Noul rege al Portugaliei Manuel II a iscălit azi decretul, prin care alegerile deputaților cortesului (parlamentului) le fixează pe ziua de 5 Martie.

Regele Manuel a chemat ieri sără pe președintele consiliului, cărui l-a exprimat voința să de a intra în săptămâna viitoare consiliul de stat, pentru a se înțelege asupra grației ce dorește să acorde marinarilor cari au luat parte la mișcarea dela Aprilie 1906.

Madrid. Se anunță că vicomtele Coello de Amanal, fost deputat portughez, a fost arestat, după ce trecuse frontiera la Badajuz, considerându-se ca complice în asasinarea regelui.

Lisabona. Regele Manuel II a zis primului ministru portughez: Programul nostru trebuie să fie: »Legea înainte de toate«. Aceste cuvinte ale înărilor rege au produs cea mai bună impresie în popor.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 11 Februarie n. 1908.

— Spre știre. *Din cauza sfintei sărbători de mâine, Trei Ierarhi, numărul proxim al ziarului nostru va apărea numai joi la orele obișnuite.*

— **La comitat!** Pe Luni, 17 Februarie, toți membrii români ai congregației Aradului să-și țină de sfântă aatorință a veni la ședință.

Duminecă seara se va ținea obișnuita întâlnire și sfătuire în localitățile clubului, casa dlui dr. I. Suciu, str. Luther.

Iată invitarea ce s'a trimis de altfel în privința asta tuturor membrilor români ai partidului naționalităților:

»Stimate frate! Pe ziua de 17 Februarie nou e convocată congregația extraordinară a comitatului Arad.

»Membrii români ai congregației vor conveni la consultare prealabilă Duminecă în 16 Februarie seara la 6 ore în localitățile secției române din clubul partidului dietal al naționalităților, din Arad, strada Luther Marton Nr. 2 (casa Suciu) ușa Nr. 16.

»Deschiderea festivă a acestor localități de club va avea loc Duminecă în 16 Februarie n. a. c. după amiază la 2 ore, la care deschidere vă invităm cu dragoste frățească.

»Seara la 8 oare cină comună în localul de bodegă tot din acea casă.

»Biroul central al secției române din clubul partidului dietal al naționalităților. *dr. I. Suciu.*«

— **Nou ziar român.** Din București primim primul număr din »*Tribuna Română*«, ziar independent. Are formatul ziarelor noastre de aici e redactat cu îngrijire și se ocupă și de afacerile dela noi.

»Ii dorim viață lungă.

— **Deținut.** Știri sosite din Cluj ne vestesc, că tribunalul de acolo n'a vrut să pună în libertate pe dl I. Ioanovici, osândit la 1½ an temniță în procesul foii »*Libertatea*«, ci îl ține arestat până ce Curia se va rosti asupra cererii de nimicire a procesului. Dl Ioanovici este în temniță deja de două luni. Apărătorul său, dr. C. Maniu, a făcut apelată la Tablă împotriva hotărârei tribunalului.

— **Prelegere publică cu skioptico-nul.** Sâmbătă, în 2/15 Febr. la orele 6 seara în sala cea mare a seminarului dl profesor *Nicolae Mihulin* va ținea o instructivă prelegere cu skioptico-nul despre Egipt și alte obiecte. Inteligența este rugată a participa în număr cât de mare.

— **Fie dreptate!** În interesul adevărului și pentru a nu se putea zice că punem sub obroc fapte implinite, înregistrăm următoare circulară emanată din consistorul arădan:

»Prea onorate die,

Comisiunea administrativă a comitatului Timiș ne reacează în temeiul § 17 din art. 27 din 1907 să dispunem organelor parohiale să delature de pe școalele noastre confesionale inscripțiile cari nu ar fi în limba maghiară. Prea on. dta ești poftit deci a lua măsurile de lipsă pentru a satisface dispoziției legii în timp de 30 zile pe răspunderea D-tale.

Arad, din ședința consistorială dela 29 Sept. 1907. *Ioan I. Papp* episcop.«

Pe întreaga linie decl. prelații noștri au comentat greșit un text de lege. Comunicatul conțelul Apponyi a luminat acum chestia: inscripția românească poate rămânea, legea pretinde numai să fie și inscripție maghiară!

Alte dețineri. În afacerea hoțiilor dela banca lui Kardos au mai fost arestați: *Alszeghi Kálmán*, măsar, cumnat al faimoșilor înșelători și *Kardos Dezső*, alt vlăstar al marelui familii.

— **Școala de surdo-muți.** În clasa întâie a școlii de surdo-muți din Arad se primesc pe anul școlar 1908/9 15 elevi, cari sunt în vârsta de 7—10 ani. Pe baza ordinațiunii ministrului de culte și instrucțiune publică nr. 11158/1904 în aceasta școală se primesc băieți din comitatele Arad, Bichiș, Bihor și Cianad. Petițiunile de primire să se înainteze mai târziu până la 1 Martie n. a. c. Formulare de rugări trimite direcțiunea institutului ori căruia, la cerere, asemenea servește și cu alte informațiuni. Petițiunile să se adreseze la direcțiune în Arad.

— **Ce face dragostea.** Ieri dimineață, trenul ce venea dinspre Brad spre Arad, a zdrobit total, în gara Ciuciu, pe flăcăul Nicolae Crișan din Ciuciu, care din cauza dragostei s'a aruncat înaintea trenului. Procuratura din Arad a ordonat secționarea cadavrului.

— **Panică într'un teatru.** Se vestește din Berlin, că alături în teatrul Lorzing, în decursul reprezentației s'a iscat o mare groază. În decursul reprezentației primului act s'a dat alarma de foc și întreg publicul a alergat spre ieșire. Capelmaștrii și actorii încercau să liniștească publicul. Cauza groazei a fost, că unul dintre vizitatori și-a pus țigara aprinsă în buzunarul paltonului și așa l-a dat la garderobă. Din țigară s'a aprins paltonul, care a ars împreună cu celelalte paltoane din garderobă. După stingerea focului reprezentația s'a continuat.

— **Pentru un câne.** Se telegrafiază din Deva: în Rapoitul-mare, vizitiul unui mare proprietar, a lovit cu biciul pe un câne care lătra după trăsura lui. Stăpânul cânelui atunci alergă în casă, luă iute un revolver și împușcă cu el după vizitiu. Glonțul a intrat în coastele vizitiului și l-a rănit mortal. Pe ucigaș l-au deținut.

— **Anarhiști din Cicago.** Se vestește din New-York, că anarhiștii din Cicago au comis în 3 săptămâni, 6 asasinat. Agită mereu pe cel fără de lucru și îl provoacă să se răscoală contra ordinii sociale. Starea e insuportabilă. Anarhiștii declară în public, că dacă ar încerca să-i dețină, vor împușcă pe polițiști.

— **Spânzurarea lui Abraham Huss.** Ieri dimineața a fost spânzurat în Sighetul-Marmației jidanul *Abraham Huss*, șeful bandei, care a jefuit în iarna anului 1906, 31.000 cor. din trăsura de poștă, care umblă între Petrova și Valea-Vișăului, iar pe birjar și jandarmul de pază l-au ucis.

Intreaga bandă, în care erau *Abraham Huss*, *Mihalka János*, *Perl Lébi*, *Perl Fisel*, *Ioan Filipciuc* și *Vasile Bilaskó* a și fost prinsă de jandarmi și arestată momentan. La pertractarea din Februarie 1907 tribunalul a osândit pe *Huss* și *Mihalka* la moarte prin ștreang, pe *Perl Fisel* și *Lebi* la câte 10 ani, *Ioan Filipciuc* la 6 ani și *Vasile Bilaskó* la 5 ani — pușcărie, Curia tot așa a judecat. *Huss* și *Mihalka* au cerut apoi grațiere dela Maj. Sa.

Duminecă la orele 9 și jum., li-s'a cetit osândiților judecata din urmă. Când *Mihalka* a auzit că și Curia a aprobat sentința de moarte, a leșinat. *Huss* era liniștit, fiindcă n'a înțeles, vorbind numai jidovește și românește.

S'a cetit apoi răspunsul regelui, prin care se aprobă sentința de moarte a lui *Huss*, iar a lui *Mihalka* este schimbată în pușcărie pe viață.

Când lui *Huss* li-s'a tălmăcit românește sentința acesta, a ascultat-o liniștit.

La întrebarea președintelui, dacă are ceva de zis, *Huss* a răspuns, că dorește să fie spânzurat cât mai curând. A mai cerut să vadă pe tată-său și soția.

Încă Duminecă apărătorul lui *Huss* a cerut o nouă grațiere dela Majestatea Sa, dar n'a primit nici un răspuns. Comuna bisericască din Sighetul-Marmației a cerut și ea telegrafic intervenirea milionarului *Rotschild* din Viena pe lângă Maj. Sa ca să-l grațieze pe *Huss*, dar și aceasta a rămas fără răspuns.

Procurorul a chemat după-ameazi un rabin, ca să-l mângăie pe *Huss*. Dar amândoi rabinii plecașeră din oraș.

Astfel alți trei membri ai comunei bisericăști jidane au petrecut noaptea lângă *Huss* în temniță, rugându-se pentru el.

Huss încontinuu accentua:

— Nu sunt vinovat! Nu sunt vinovat. Cel trei mângăitori l-au întrebat ce dorință are, acesta a răspuns, că dorește să nu fie înmormântat în șanțul cimiterului fiindcă e nevinovat.

Unui ziarist *Huss* l-a făcut următoarele declarații:

— Nu-mi poate ajuta nimeni numai atotputernicul Dumnezeu. Jur pe sfânta scriptură care o am aci că mor nevinovat. Femeia mea bolnavă și micii mei copilași vor suferi foame, dar eu sunt nevinovat. Rog pe Dumnezeu să nu mă părăsească și blestem pe aceia, cari m'au adus aici.

Executarea s'a întâmplat ieri dimineața pe un vifor groaznic. *Huss* s' a mers cu pași curajoși la locul de peire. După cetirea sentinței din partea președintelui tribunalului, procurorul a îndrumat pe călăul *Bali Mihály* să-și facă datorința.

Când *Huss* a văzut călăul apropiindu-se s'a retras zicând:

— Mulțumesc pentru sentință... Iehova, care e de-asupra noastră, să-l binecuvinte pe regele. Eu sunt nevinovat, nevinovat voiu muri, Tu Doamne, care domnești în ceruri, foarte bine o știi asta.

Apoi lăcrămând a strigat în limba ebraică:

— *Șema isroel!* (Auzi Israele!)

Călăul împreună cu cele 6 ajutoare ale lui l-au prins, l-au legat și l-au agățat în furci. Peste un sfert de oră medicul a constatat moartea.

— Prin efectul miraculos al cremei „*Aranka de Mintschek*“, orice damă se face frumoasă ca în basme, Prețul unui borcan 1 coroană. Săpun „*Aranka*“ 70 fileri. apă de spălat „*Aranka*“ 1 cor., pudră „*Aranka*“ 1 cor., mare 2 cor. Cine dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr „*Aranka*“. 1 sticlă 1 cor., una mare 2 cor. Cui îi încăruntăște părul să folosească regeneratoarea de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la fabricatorul: laboratorul chimic *Mintsek Géza*. *Kecskemét*.

— **Fața fragedă și mâna albă** este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă *Marta* și săpun *Marta*, fiindcă numai aceste s'au adevărit ca adevărat bune în contra pișturilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețul unui borcan cremă *Marta* costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comandă la singurul preparator: *Tómay Imre* și *Wachsmann Jenő*, droguerie și parfumerie în *Szabadka*.

Concert, petreceri.

— Reuniunea de muzică și cânt a plugarilor din Curte sub conducerea dlui *Ioan S. Caba*, învățător, aranjază concert în ospătăria „*Steinitz*“ din Curte, Sâmbătă în 2/15 Februarie a. c. Prețul intrării: de persoană 1 cor. 60 fil. de familie până la 3 membri 4 cor. Venitul curat este destinat în favorul reuniunii. Ofertele și marimi-moasele suprasolviri se vor cuiță pe cale ziaristică. Inceputul la 8 ore sara. După concert joc (Muzică aleasă). Comitetul.

Ultime informațiuni.

Casa Rurală. București, 10 Februarie. Președinte al comitetului proiectului de lege al Casei Rurale a fost ales de secțiile camerei dl *Al. Djuvra* iar raportor dl *Vintilă Brătianu*. Raportul va fi depus azi, iar discuția începe Vineri.

»**Voința Națională**« scrie:

»Peste câteva zile se va depune în cameră proiectul de lege privitor la reorganizarea armatei.

Intre modificările introduse prin noul proiect, credem a ști că va fi și reducerea serviciului militar la doi ani.

»Spre a putea beneficia de această reducere, tinerii dela 19 până la 21 ani vor trebui să facă exerciții de tragere, pela regimente, odată pe săptămână.

Altă știre:

»**M. Sa** Impăratul *Francisc Iosif* a binevoit a conferi dlui general *Averescu*, ministrul de războiu, marele cordon al ordinului *Coroana de fier*«.

— **Pricopsire.** »*Budapesta, 11 Februarie.* Guvernul iar a mai procopsit pe un magnat dator vândut: s'a ordonat adică parcelarea moșiei contelui *Festetich Tassilo* din *Vasvár*. Parcelele se vând țărănilor iar contele scapă de faliment.

— Prin telefon. —

Budapesta, 11 Februarie. Corespondentul »*Tribunei*« a avut azi o convorbire cu dr. *Al. Vaida*, care a accentuat importanța organizării cât mai grabnice și mai temeinice a partidului naționalităților. Eminentul deputat prevede grele lupte, căci guvernul, după toate probabilitățile, în chestia sufragiului universal, va încerca să ne scurteze drepturile.

Viena, 11 Februarie. În ședința de azi a delegației, sub prezidenția lui *Barabás* s'a discutat bugetul armatei. A vorbit *Szemere*.

Budapesta, 11 Februarie. Intr'o convorbire ce a acordat, *Kristóffy*, fostul ministru de interne, a zis că oricât i-ar plăcea guvernului să scape de realizarea reformei electorale, asta nu-i cu puțință. *Andrássy* a luat formal angajament, față de Coroană, că va introduce sufragiul universal, prin urmare trebuie să se execute. Și sufragiul universal trebuie să se facă în spirit larg democratic, iar nu cum ar dori oligarhii!

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 11 Febr. 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	23 90—23 92
Secară pe Apr.	20 02—20 94
Ovăș pe Apr.	15 94—15 96
Cucuruz pe Mai 1908	13 72—13 74

INCHEEREA la 4 ORE:

Grâu pe Apr.	23 84—23 86
Secară pe Apr.	20 92—20 95
Ovăș pe Apr.	15 92—15 94
Cucuruz pe Mai 1908	13 74—13 66

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu	
pe Tisa — — — —	22 K. 70—24 K. 40 H.
Din comitatul Aibei — — — —	23 » ——23 » 80 »
De Pesta — — — —	22 » 40—24 » 10 »
Bănătenesc — — — —	22 » 90—23 » 80 »
De Bacica — — — —	23 » 10—23 » 05 »
Săcară — — — —	20 » 10—20 » 20 »
Orzul de nutref, cvallitatea I.	15 » 20—15 » 40 »
» de cvallitatea II — — — —	15 » ——15 » 20 »
Ovăș » » » » I — — — —	16 » 30—16 » 50 »
» » » » II — — — —	15 » 90—16 » 20 »
Cucuruz vechiu — — — —	— » ———— » — »
» nou — — — —	13 » 55—13 » 75 »

Poșta Redacției.

Mugur. Sinaia. Pentru ieri a sosit târziu. Vom publica-o Luniă viitoare. Calde salutări.

Amicului X. Restul din »Canoane și omicide« dacă s'ar publică, s'ar putea zice că zgândărim o chestie de care ne-am ocupat de altfel destul și care acum e sub rezolvare la — consistor. Cealaltă, curând!

»**Răvașul**«, Cluj. Anunțăm numai revistele ce ni-se trimit la redacție.

Redactor responsabil **Ioan N. Iova**.
Editor proprietar **George Nichin**.

Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő

noi araniamente

expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

natural, chemic, din izvorul de acid-carbonic din băile Buziaș, pentru prepararea apel gazoasă (soda) pentru restauratori și alte scopuri industriale.

Nu se poate confunda cu acidul-carbonic artificial care e mai fără spor. ● Serviciu de încredere, constincioș!

Ape minerale și medicale de Buziaș

in sticle de 1 și de 1/2 litre.

Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rinichi și beșică.

Apă de masă de prima calitate!

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn“.

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban 18.

Se caută reprezentanți isteți din loc.

Anunț.

O orfană, abia trecută de 16 ani, cu creștere bună, are avere la 16.000 cor. voeste a se căsători cu un teolog, cu calificare de parohie cl. I, putând tinărul a ocupa postul acesta în locul ei natal. Epistolele sunt a se scrie la Adm. „Tribuna“.

Anunț.

La o distanță de 12 kilometri dela Lugoj se află de vinzare o moșie de 310 jughere catastrale din care jumătate adevă 150 jughere sunt acoperite cu pădure, iar ceialaltă jumătate se târsește la primăvară.

Moșia se cuprinde în pf. în două parcele, cari sunt încunjurate de 6 comune la distanță de circa 400 metri, deci e situată bine și la drumul de țară care o desparte în două părți.

Condițiunile de cumpărare sunt foarte avantajoase așa că cei cari doresc a avea un bun frumuseț acodat atât pentru agricultură cât și pentru creșterea vitelor apoi ușor și ieftin, pot deveni proprietarii bunului ba chiar și aceia, cari l'al cumpăra pentru de a specula mai departe cu el încă fac o cumpărare foarte rentabilă, deci reflectanții serioși pot să se adreseze ori la administrațiunea ziarului nostru ori la dl Dr. Constantin Manea, avocat Lugoj, de unde pot primi informațiuni mai detaliate.

Un student jurist anul 1 în etate de 20 de ani caută sprijinul vre-unei familii bune românești pe lângă orice fel de condițiuni.

Adresa la administrația »Tribuna«, Arad, sub titlul »Orfanul«.

Gratis!

trimit oricui cine se adresează la mine, catalogul de prețuri care a apărut de curând despre

ci asornice

de prima calitate și bijuterii, ci asornice bine regulate remon-toir cu 5 coroane 60

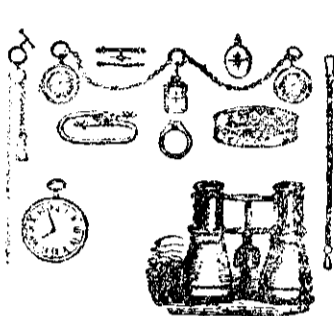
fil., un ci asornic de terzit perfect cu 2 cor. 90 fil.

Cadouri mari de Crăciun!

Győző Brucker Nándor és Társa

măiestru de ci asornice.

Győr 75.

Contra boalelor de plumâni

a tusei, răgușelei, laringitei, se recomandă:

pilulele Frankl (sulfonalac pil.) ex-

perimentate de medici. — și bolnavul cel mai gingaș le ia cu plăcere.

Prețul unei cutii mare 2 cor. 40 fil.

Se găsește în farmacia:

Frankl Antal Szeged,
Felsőváros 20.

Atențiune!

Vecerne și sete.

Slăbit și ostenit e fiecare lucrător, care în zile călduroase își astâmpără setea cu vin, rachiu sau bere.

Cu voie de lucru și cu putere însă rămâne fiecare, care folosește ca astâmpărător de sete un pocal rece de cafeiu »Enrilo«.

Fertura aceasta »Enrilo« se pregătește foarte simplu.

Iai la un litru de apă cam 2 lingurițe de cafeiu pline — 10 grame: înlocuitor de cafeiu Enrilo a lui Frankl, îl lași să fearbă bine 5 minute, (la primul clocot îl mesteci odată:) și'l lași 3 minute apoi să se așeze, torai apoi fertura limpezită, pui ceva zahăr și'l lași (într'un vas cu apă rece sau gheață) să se răcească.

Un litru de cafeiu de acesta gustos »Enrilo« vine cu zahărul dinpreună numai pe 3 fileri.

Pentru lucrătorul »Enrilo« aceasta ca astâmpărător de sete față de vin și de bere e o crutare însemnată la săptămână.

Cu lapte formează cafeiul »Enrilo« un dejun și o cină foarte bună.

Atențiune!

Cafeiul acesta »Enrilo« se fabrică numai în fabricile lui Henr. Frankl fii, se capătă în fiecare băcănie.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

DI învățător-director Z. Szőke Albert din Panczélceh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață l'am primit cu mul-

țămîță; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsă, la durere de stomach, la durere de înțepenie gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din

coastă, la scrintituri, la dureri de stomach,

de piept și la dureri de foale etc, după o

singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de gheață** a întrecut

D-Tale — **Spirit de gheață** toată aștep-

tarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici

din acest medicament escelent. Cu deosebită

stimă

Kékellő

Josif László, paroch

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár

Bander Gábor, mäsar

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămîță, prin cari e laudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

— Să ne ferim de imitațiuni. —

B. GOLDSTEIN
BRASSO
KOLOSTOR UTCZA 21 sz.
fabricare de tot felul de corsete pentru
dame, fete și copii.
Corsete pentru a ține corpul drept,
vătuire, corsete pentru sarcină și lăptat.
Catalog ilustrat gratuit și porto franco.
Calitatea cea mai ieftină și cea mai bună
și mai fină.

Colonia agricolă **HÁMORY** de oțoi de vie din Arad

liferează
soiu curat oțoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate,
oțoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în ca-
litatea cea mai bună — și

oțoi de vie
precum și mlădițe de vie cu rădăcină Riparia Portalis
● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaliate despre prețuri poți primi bucuroși
în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz.
Telefon: 229. Telefon: 229.
Preoții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

NOU!

S'a deschis

NOU!

DOGUERIA NOAUĂ!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că pe baza autorizațiunei Inaltului Minister de interne, mi-am deschis în Arad, drogueria numită „La Crucea Roșie“ în strada Weitzer János No. 2. (Minorita palota) și recomand onor. public, depozitul meu, bogat asortat cu toate articolele ce se ating de aceasta branșă.

Mare asortiment de:

Parfumerie engleză și franceză, din fabricele cele mai renumite, în sticle originale și liberă. **Tot soiul de specialități pentru față, mâni, păr și pentru îngrijirea unghiilor precum:** creme pentru față, pudre, ape de toaletă, ape de păr, pudre pentru albituri, de proveniență franceză (sachet), ape de Colonia (Eau de Cologne:) săpunuri, paste pentru unghii, perii, pile și foarfeci pentru unghii. Perii de cap, pepteni, ace pentru păr, ondulate de păr, plase pentru păr, aparate pentru frizat părul etc.

Colori pentru păr, brilantine, extracte de nucă, uleiuri ș. a. Bureți (spongii) plase pentru bureți, mănuși pentru spălat. Paste de dinți, prafuri de dinți, ape de gură, pastile pentru gură.

Perii de dinți, renumita marcă Ch. Loonen, fabricat francez, pentru a căror durabilitate, dacă poartă emblema drogueriei mele „La Crucea Roșie“, garantez.

Tot felul de articole casnice precum: Renumitele ceaiuri de K. C. Popoff din Moscova, romuri veritabile engleze și indigene, esențe de rom, de lichioruri și compoziții, cunoscutele ciocolate și bonboane de Kugler, cacao Bensdorf în cutii originale și cu kilogramul, vanilie etc.

Toate soiurile de făinuri pentru nutrit copii, precum: Nestlé, Kufeké, Theinhardt și Hygiana pentru mame. Tapioca Knorr, orz, făină de orz, extracte de carne ect. Spirt de sare (franzbranntwein) fluide, prafuri pentru spălat rufe, săpunuri și vânățele, diferite articole pentru curățat haine, ghete, metale ect. Paste și ceară pentru parchete în cutii și libere.

Ierburi și rădăcini medicamentoase, chimicale, articole de pansament precum: vată, tifoane, bandage ect.

Articole de cauciuc, termometre pentru bae și maximale (pentru friguri) și toate celelalte articole cari cad în cadrul acestei branșe, se găsesc în permanență în magazinul meu.

Asigurându-vă de un serviciu conștincios și ireproșabil, vă rog să binevoiți a-mi da prețiosul dumnevoastră concurs.

Cu deosebit stimă

Nestor Hanzu.

proprietarul drogueriei „La Crucea Roșie“ Arad, Str. Weitzer János No. 2. Palatul minoritan.

Ciorapi lucrați de robi pentru dame, bărbați și copii.

AVIZ!

Cu stimă aduc la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că am asortat din nou magazinul meu de galantarie, mode de dame și domni cu stofele cele mai moderne care-mi sosesc zilnic pentru costumuri, zefire, mătasuri, rufării, perdele de dantelă și de stofă, covoare linoleum, mare asortiment de pânză de in, garnituri colorate de damast schiffane, plapome ect. ect. Mare asortiment de brâuri, reverenzi preoțești, prapori bisericești, odejdii, patrafire, efectuate după modelele cele mai noi.

În magazinul meu se află de vânzare toate articolele ce se țin de branșa mea cu prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima:

George Jancovici,
Arad, Strada Forray 2.

Ciorapi lucrați de robi pentru dame, bărbați și copii.